

Dictamen en relació amb una consulta sobre la dissociació de dades en la divulgació de la documentació d'una institució

Es presenta davant l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades un escrit en què es planteja si, atesa la finalitat d'una institució, la dissociació de determinats tipus de dades personals en la difusió de llurs acords s'adequa a la normativa de protecció de dades.

(...)

Analitzada la petició i la documentació que l'acompanya, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, es dictamina el següent.

I

(...)

II

La Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (LOPD) és d'aplicació *"a les dades de caràcter personal registrades en suport físic, que les faci susceptibles de tractament, i a qualsevol modalitat d'ús posterior d'aquestes dades pels sectors públic i privat"* (article 2.1), entenent per dada de caràcter personal *"qualsevol informació referent a persones físiques identificades o identificables"* (article 3.a).

L'article 5.1.f) del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la LOPD (RLOPD) afegeix que és dada de caràcter personal *"qualsevol informació numèrica, alfabètica, gràfica, fotogràfica, acústica o de qualsevol altre tipus que concerneix persones físiques identificades o identificables"*.

Per tant, d'entrada, cal tenir present que l'LOPD estén el seu àmbit d'aplicació a les persones físiques o als col·lectius de persones físiques sobre les quals es pretén obtenir dades de caràcter personal, quedant fora del control de la legislació de protecció de dades, per tant, la informació que es refereix a persones jurídiques, tret que aquesta informació objecte de tractament faci referència a les persones físiques que actuen en representació d'aquestes persones jurídiques.

Dit això, l'LOPD defineix la cessió o comunicació de dades com *"qualsevol revelació de dades realitzada a una persona diferent a l'interessat"* (article 3.i)).

D'acord amb aquesta definició, cap dubte pot oferir que la difusió d'informació que conté dades personals a través d'Internet constitueix una cessió, per la qual cosa s'ha de sotmetre al règim previst, amb caràcter general, per a les cessions o comunicacions de dades a l'article 11 de l'LOPD.

Aquest article de l'LOPD disposa, com a norma general, que les dades objecte de tractament *"només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el*

consentiment previ de l'interessat" (apartat 1). Aquesta regla general troba però determinades excepcions, entre les quals, la possibilitat que la comunicació estigui autoritzada en una llei o norma amb rang de llei (apartat 2.a)).

En atenció a aquests preceptes legals, per tant, la difusió de dades personals contingudes en informació o documentació objecte de publicació a través d'Internet (com és el cas d'una seu electrònica o el web del responsable) requereix el consentiment previ de les possibles persones afectades o, a manca d'aquest, una previsió legal que l'habiliti.

Ara bé, també es pot plantejar fer una difusió de la dita informació o documentació prèvia dissociació de les dades personals que s'hi contenen (article 5.1.e) RLOPD), de tal manera que no sigui possible identificar les persones afectades (article 3.e) LOPD).

Cal tenir present que la mateixa LOPD estableix que si la comunicació de dades personals (com ho és la difusió o publicació de dades per Internet) s'efectua amb el procediment previ de dissociació no cal comptar amb el consentiment previ de l'afectat per dur-la a terme (article 11.6).

De fet, en la difusió d'informació o documentació en què constin dades personals, hauria d'entendre's, en virtut del principi de minimització, que aquesta opció –la dissociació prèvia de les dades- ha de ser la regla general, sempre que les dades personals no siguin rellevants per assolir la finalitat pretesa amb la publicació. Així es desprèn de l'aplicació a aquests casos del principi de qualitat de les dades, previst a l'article 4.1 de l'LOPD.

De conformitat amb aquest principi de qualitat, aplicable a tot tractament de dades (article 3.c) LOPD), *"les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament, quan siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb l'àmbit i les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'han obtingut."*

Una de les manifestacions d'aquest principi és el "principi de minimització", que consisteix en tractar les mínimes dades necessàries per al compliment de la finalitat pretesa o, el que és el mateix, realitzar únicament els tractaments de dades que resultin necessaris o proporcionats en atenció a la finalitat que els motiva.

D'aquesta manera, si la finalitat perseguida en un determinat context pot ser assolida sense necessitat de dur a terme un tractament de dades personals, sense veure's per això alterada o perjudicada aquesta finalitat, hauria d'optar-se necessàriament per aquesta possibilitat, atès que el tractament de dades de caràcter personal suposa, tal com consagra el Tribunal Constitucional en llur Sentència 292/2000, de 30 de novembre, una limitació del dret de l'afectat a disposar lliurement sobre la informació referida a la seva persona (FJ 7):

*"(...) el contingut del dret fonamental a la protecció de dades consisteix en un **poder de disposició i control sobre les dades personals que faculta la persona a decidir quines d'aquestes dades es faciliten a tercers, ja sigui l'Estat o un particular, o quines dades pot recollir aquest tercer, així com tenir coneixement de qui posseeix les seves dades i per a quina finalitat les té i, si és el cas, oposar-se a aquesta possessió i ús. Aquests poders de disposició i control sobre les dades personals, que constitueixen part del contingut del dret fonamental a la protecció de dades, es concreten jurídicament en la facultat de consentir la recollida, l'obtenció i l'accés a les dades personals, el seu posterior***

arxiu i tractament, així com el seu ús o usos possibles, per part d'un tercer, ja sigui l'Estat o un particular.(...)."

Així, en aquells casos en què es planteja la difusió d'informació o de documentació que inclou dades personals caldria examinar, per aplicació d'aquest principi de minimització, si la difusió d'aquestes dades és necessària per assolir la finalitat perseguida pel responsable.

III

En el cas examinat, la informació o la documentació que és objecte de difusió al web de l'entitat correspon als acords adoptats per l'ur Ple.

D'acord amb l'article 1.2 de la **Llei 2/2000, de 4 de maig, del CAC**, aquest *"vetlla pel respecte dels drets i les llibertats que, en l'àmbit dels mitjans de comunicació audiovisual de radiodifusió sonora, televisió i qualsevol altre sistema de transmissió de so o imatge, són reconeguts en la Constitució i en l'Estatut d'autonomia, i, especialment, garanteix el compliment de la normativa reguladora de la programació i la publicitat, i de les condicions de les concessions, i també el compliment de l'eficàcia i l'observança de la normativa europea i dels tractats internacionals relatius a aquesta matèria. El Consell vetlla, així mateix, pel pluralisme polític, religiós, social, lingüístic i cultural en el conjunt del sistema audiovisual a Catalunya, vetlla per la neutralitat i l'honestedat informatives, i preserva el compliment de les normes relatives a l'ús de la llengua catalana i l'impuls de l'aranès."*

L'àmbit competencial de l'entitat s'estén als prestadors de serveis de comunicació audiovisual, tant d'àmbit autonòmic com local, independentment de quin sigui el sistema de difusió emprat. També té competències sobre els continguts en les desconexions per a Catalunya de les cadenes d'àmbit estatal (**article 2 Llei 2/2000 i Títol VII de la Llei 22/2005, de 20 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya**).

Per al compliment d'aquestes finalitats, la mateixa **Llei 2/2000** atribueix a l'entitat una sèrie de funcions de vigilància i de control, així com de caràcter consultiu, que comporta l'adopció d'instruccions generals, directrius, resolucions sancionadores i decisions vinculants per als seus destinataris o l'emissió d'informes i dictàmens, entre d'altres (article 10).

En relació amb el règim de publicitat aplicable a la dita documentació, la llei no contempla cap previsió específica pel que fa als acords adoptats pel Ple. Ara bé, de conformitat amb l'article 6.2 de **l'Estatut orgànic i de funcionament del CAC, aprovat per l'Acord 3/2001, de 28 de febrer, i modificat per l'Acord 5/2014, de 22 de gener**, pot inferir-se que el text dels acords del Ple, així com el dels vots particulars que s'emetin, ha de publicar-se a la pàgina web de l'entitat.

En concret, aquest article estableix que *"els membres que discrepin de l'acord majoritari podran formular vots particulars; el vot expressarà únicament l'opinió dissident en relació amb la part dispositiva de l'acord o en relació amb la seva motivació. Els vots particulars dels membres del Consell que s'hagin anunciat oportunament i que, d'acord amb aquest apartat, es presentin en el termini dels dos dies hàbils, es notificaran a les persones interessades al mateix temps que el text de l'acord i **es publicaran immediatament a la pàgina web del Consell**. El contingut dels vots particulars no podrà donar a conèixer dades o informacions de caràcter confidencial subministrades per les empreses que no figurin en el text de l'acord*

adoptat per la majoria, ni tampoc els posicionaments defensats per la resta de consellers durant el debat en el Ple.”

Més endavant el mateix Estatut preveu que *“el Ple determinarà la forma i el moment de donar publicitat als informes, dictàmens i decisions, així com a qualsevol altra actuació o documentació del Consell”* (article 29.6).

IV

Atès que en la normativa esmentada no es conté una referència clara pel que fa a la finalitat pretesa amb la publicació dels acords de l'entitat, convé fer referència, en aquest punt, a la Llei 19/2014, del 29 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

Aquesta llei, aplicable a l'entitat consultant (article 3.1.b)), entén la transparència com *“l'acció proactiva de l'Administració de donar a conèixer la informació relativa als seus àmbits d'actuació i les seves obligacions, amb caràcter permanent i actualitzat, de la manera que resulti més comprensible per a les persones i per mitjà dels instruments de difusió que els permetin un accés ampli i fàcil a les dades i els facilitin la participació en els assumptes públics”* (article 2.a)). A tal efecte, estableix de manera àmplia els diversos continguts d'aquesta obligació de transparència (articles 8 a 15).

Als efectes que interessin, convé assenyalar que la Llei 19/2014 no preveu expressament la publicació dels acords que ara s'examina. Ara bé, en atenció a la naturalesa de l'entitat i les funcions que li atorguen **la Llei 2/2000 i la Llei 22/2005**, pot entendre's que la finalitat pretesa amb aquesta publicació respon a un exercici de transparència de l'actuació o l'activitat de l'entitat, donant a conèixer aquella informació de què disposa que, en atenció al seu contingut, té rellevància jurídica (com ara, instruccions, directrius, etc.) o cert interès doctrinal (per exemple, resolucions, decisions o dictàmens).

Doncs bé, des de la perspectiva del principi de minimització de dades a què s'ha fet referència (article 4.1 LOPD), no sembla imprescindible que per a l'assoliment d'aquesta finalitat els acords del Ple s'hagin de difondre al web de l'entitat de manera íntegra, és a dir, incloent dades de caràcter personal (article 3.a) LOPD).

Convé recordar, al respecte, que l'àmbit competencial de l'entitat comprèn els prestadors de serveis de comunicació audiovisual (ràdios i televisions de la Generalitat; televisions privades d'àmbit català; televisions d'àmbit local, tant públiques com privades; ràdios en FM, tant públiques com privades; prestadors de nous serveis de comunicació audiovisual establerts a Catalunya), vetllant perquè llur actuació s'adeqüi a la legislació vigent en matèria de comunicació audiovisual (**articles 1 i 2 Llei 2/2000**).

En conseqüència, la difusió d'aquella informació personal que pugui constar en els acords que s'adoptin (per exemple, la informació identificativa, si escau, d'aquelles persones físiques que actuen en representació de persones jurídiques, la informació identificativa de les persones que presenten una queixa o la informació relativa a determinats treballadors que pugui constar en l'acord arran de l'anàlisi de l'emissió objecte de control per l'entitat, entre d'altres) resultaria, en aquest cas, un tractament de dades no necessari (o desproporcionat) per assolir la finalitat pretesa (facilitar als ciutadans informació d'interès doctrinal en relació amb l'actuació de l'entitat).

Només podria resultar adequada, en un cas com l'examinat, la difusió de la informació identificativa de les persones que formen part del Ple i la condició en què hi participen que consti en els esmentats acords.

Sobre això, cal tenir en compte que la Llei 19/2014, citada, permet l'accés a la informació pública quan aquesta està *"directament relacionada amb l'organització, el funcionament o l'activitat pública de l'Administració* (en aquest cas, l'entitat) *que contingui dades personals merament identificables llevat que, excepcionalment, en el cas concret* (i en l'ara examinat no sembla que hagi d'ésser així) *hagi de prevaler la protecció de dades personals o altres drets constitucionalment protegits"* (article 24.1). Per tant, també podria ser possible donar-ne difusió.

Les funcions atribuïdes per la Llei 2/2000 a l'entitat de control de l'actuació dels prestadors de serveis de comunicació audiovisual que contribueixen a la formació de l'opinió pública (article 1), la designació parlamentària dels seus membres (article 4), així com la previsió estatutària de publicar al web els vots particulars (article 6 Acord 3/2001), justificarien que, en aquest cas concret, la dita informació personal relativa als membres del Ple (identificació i càrrec) s'incloués en la difusió dels acords que s'adopten.

Per tot plegat, i en la mesura que la Llei 2/2000 no preveu la difusió íntegra dels acords del Ple, la seva publicació hauria de dur-se a terme prèvia dissociació de les dades personals (article 5.1.e) RLOPD), llevat de les dades identificatives corresponents als membres del Ple a què s'ha fet referència.

De fet, convé apuntar que la Llei 19/2014 quan preveu la publicació de les resolucions administratives que puguin tenir rellevància pública (supòsit en el qual poden encaixar determinats acords adoptats per l'entitat) estableix com a límit a aquesta difusió que la dita informació no inclogui dades o referències personals (article 10.1.h) i 10.3).

Ara bé, cal tenir present que, perquè la dissociació pugui ser considerada suficient als efectes de l'LOPD, cal que amb l'aplicació del procés de dissociació (article 3.j) LOPD) resulti realment impossible associar una determinada dada amb un individu determinat. Es considera, en aquest sentit, que l'afectat no és determinable o identificable quan la seva identificació exigeixi terminis o activitats desproporcionades (article 5.1.o) RLOPD).

Per la informació de què es disposa, en el present cas resultaria relativament fàcil l'anonimització o dissociació de la major part dels acords de l'entitat que són objecte de difusió, atès que, a banda de la identificació i càrrec de les persones que formen part del Ple (que, com s'ha dit, no ha d'ésser objecte de dissociació), només sol constar la identificació de les persones que actuen en representació de persones jurídiques. La dissociació, per tant, en aquests casos quedaria garantida simplement eliminant de l'acord aquesta informació personal.

Ara bé, en ocasions, en atenció al contingut de l'acord (per exemple, quan s'adopten decisions pel que fa a determinades queixes formulades pels usuaris dels serveis de comunicació audiovisual), aquest mecanisme de dissociació –l'eliminació de les dades identificatives- no resultaria suficient en termes de l'LOPD, atès que, en la mesura que en l'acord també constaria altra informació (força detallada) relativa a l'emissió objecte d'anàlisi per l'entitat, les persones a què fa referència poden resultar identificables sense exigir esforços o activitats desproporcionades.

(...)

En aquests supòsits, podria plantejar-se, alternativament, l'opció de difondre al web de l'entitat un resum de l'acord adoptat en relació amb l'actuació del prestador de serveis de comunicació audiovisual examinada. D'aquesta manera s'assoliria la finalitat perseguida per l'entitat amb la difusió dels acords (mostrar pronunciaments d'interès doctrinal referits a mitjans de comunicació) i alhora quedaria garantit en millor mesura el dret a la protecció de dades de les possibles persones afectades (article 18.4 CE).

D'acord amb les consideracions fetes en aquest dictamen en relació amb la consulta plantejada, es fan les següents,

Conclusions

De conformitat amb el principi de minimització de dades (article 4.1 LOPD), la divulgació dels acords adoptats per una entitat que tenen rellevància jurídica o interès doctrinal al seu web s'ha de dur a terme prèvia dissociació de les dades personals que hi poden constar en tractar-se d'informació personal no rellevant per assolir la finalitat pretesa amb la publicació. Aquesta dissociació no és exigible respecte el nom, cognoms i càrrec dels membres del Ple que consten en aquests acords.

En aquells supòsits en què, malgrat l'anonimització, les persones afectades puguin ser identificables sense exigir esforços o activitats desproporcionades, resultaria justificat, des del punt de vista de la protecció de dades, substituir la divulgació de l'acord per un resum de l'actuació realitzada per l'entitat.

Barcelona, 2 de març de 2016